

«Losbergos», kur vēstures elpa mijas ar mūsdienīgo

«Art&Wedding Resort Losbergi». Jauna atpūtas vieta, kas izveidota Vītiņu pagastā. Vieta, kas radīta īpašu notikumu īpašai atmosfērai. Patiks tiem, kuri vēlas svinēt dažus no dzīves svarīgākajiem notikumiem, piemēram, kāzas. Vai vienkārši atpūsties, baudot Latvijas lauku klusumu.

Mēdz sacīt, ka jebkuru apdzīvotu vietu pirmām kārtām veido ļaudis, kuri tur dzīvo vai saimnieko. Arī ar Vītiņu pagastu nav citādāk. Kas nāk prātā pirmais, kad to pieminam? Tas ir Dobes kalns, tie ir Ķeveles avoti, arī tas, ka tā ir pati Lietuvas pierobeža. Un uzņēmīgi ļaudis, kuri nekad nav sacījuši, ka atrodas, piedodiet, bet, ja tā var teikt, nomalē. Tie ir cilvēki, kuri izsapņo un dara. Dara tā, kā var, saprot un uzskata par pareizu. Vai tā uzskata arī citi, nav svarīgi. Jo viņi mīl šo vietu.

Unikāls saules ritentiņš

Vītiņu pagasta «Losbergi» atrodas netālu no Ķeveles avotiem. Pilsētņiekam - pilnīgā nekurienē. Tagad šī vieta ir atguvusi otro elpu, pārtopot par viesu namu ar mūsdienīgu nosaukumu «Art&Wedding Resort Losbergi». Ar savdabīgu, unikālu koncepciju un iecerētu mērķauditoriju. Bet - vai tas mainījis šīs vietas tagadējo īpašnieku mērķus, sapņus un ieceres?

- *Vienmēr esam gribējuši zināt, kā šī vieta ir izveidojusies, kāda ir tās vēsture, - sarunā ar «Zemgali» saka īpašuma tagadējais saimnieks LAURIS BRONUŠS. - Iedomājieties, pirmie dati, kad šī vieta parādās kādos vēstures dokumentos, ir 1811. gada iedzīvotāju uzskaitē! Tā veikta, veicot uzskaiti Lielauces muižā. Tāpēc mēs, tagadējie saimnieki, uzdrošināmies pieļaut, ka vecā ēka bija celta vai nu 19. gadsimta sākumā vai pat agrāk.*

Jaunie saimnieki ir meklējuši vēl senāku informāciju un uzgājuši, ka apdzīvota vieta ar nosaukumu Lozberģi šajā pusē bijusi jau 14. gadsimtā. Tādas ziņas uzietas arhīva dokumentos, pētot apkaimes vēsturi. Šeit esot pat veikti arheoloģiskie pētījumi, jo it kā tagadējo «Losbergu» tuvumā atradusies senas apbedījuma vietas. Rezultāts gan nav precīzi zināms, vien noskaidrots, ka toreiz atrasts, vēsturiskā izpratnē rets atradums - sens, no dzelzs kalts «saules ritentiņš». Tā izcelsme esot datēta pat ar 5. līdz 7. gadsimtu.

Laura sieva ANTIJA papildina:

- *Zinu, ka Lauris par «Losbergu» vēsturi var runāt bezgalīgi, bet šajā vietā gan gribu piebilst: kad tiksim līdz mūsdienām (smaida), tieši šī vīra pieminētā arheoloģiskā atraduma dēļ savus viesu nama jaunlaidotus apartamentus nosaucām par «Saules apartamentu». Simboliski, sakritība vai nē, bet arī tur iznāk, ka ļaudis, kuri tur nakšņo, vienā logā var vērot saules lēktu, otrā - rietu... Dabas ritms mums tā, gribot negribot, bet caurvijas visam, ko darām.*

Saimniekojis arī kaprālis

Lauris stāsta, kā laika gaitā mainījies arī pašu māju nosaukums - «Lozberģi», «Losberģi» un nu, no 1991. gada - «Losbergi», kad tika nostiprinātas īpašuma tiesības uz Laura vectēvu Jāni Bronušu.

Par vectēva veikumu Lauris stāsta ļoti daudz un ar īpašu siltumu. To izjūt pat pilnīgi svešs cilvēks, kāda šajā gadījumā esmu es. Vectēvs izdomāja, opis ieraudzīja, izdarīja... Var nojaust, ka «Losberģi» viņam nozīmēja ļoti daudz, lai arī tas nebija nekāds dzimtas, ko reiz bija moderni atjaunot, īpašums. Lai arī sarunbiedra opja šai saulē vairs nav jau vairākus gadus, neuzdrošinos Laurim taujāt ko vairāk. Jo man šķiet, ka šis temats viņam ir sāpīgs joprojām. Tāpēc vienkārši klausos.

- *Tas, ko es zinu par ne tik seniem laikiem, ir, ka reiz, kopsaimniecību laikos, šeit bija lopkopības ferma. Par to liecina arī saglabājušies fotoattēli. Vien ābeles, kuras šeit aug joprojām un kurām, kā speciālisti apgalvo, esot vismaz 100 gadu, liecina, ka šeit agrāk, Latvijas pirmās brīvvalsts laikā, kā jau tas bijis pieņemts, protams, bijusi arī kalpu māja, augļu dārzs, netālu arī saimnieku māja. Esam noskaidrojuši, ka pēdējais tā laika «Losbergu» saimnieks bijis Oskara Kalpaka bataljona kaprālis Andrejs Baumanis.*

Laurim ir veikta īsta izpēte par šīs vietas vēsturi. Interesanta. Tomēr tas šoreiz lai paliek citam stāstam.

Nebrauksiet? Atvedīšu «gruzovikā»!

Turpinām par teju vai jau mūsdienām.

- *Ja nekļūdos, Otrā pasaules kara sākumā, 1941. vai 1942. gadā, pēdējais «Losbergu» saimnieks devās trimdā uz ASV, kur arī aizgāja aizsaulē. Ir vēl vairāki ļoti interesanti fakti, ko esam noskaidrojuši par «Losbergiem», bet tos vēl gribam precizēt pirms publiskošanas, - stāsta Lauris.*

- *Mūsu saimes pirmsākumi saimniekošanai šeit, «Losbergos», meklējami pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā. Visu aizsāka vectēvs Jānis, pēc tautības gan lietuvietis, kurš reiz Vadakstē iepazīs ar manu vecmāmiņu Liliju. Viņi daudzus gadus nodzīvoja Aucē. Arī mans tētis un es sevi iepriekš uzskatījām par auceniekam, jo tur uzauzgām, skolojāmies.*

Kad nāca privatizācijas laiki, opis nolēma, ka šī iespēja jāizmanto. Savulaik viņam, arī tētim Andrim jautāju, kāpēc izvēle krita tieši uz

«Losbergiem». It kā saistības nekādas ar mūsu ģimeni šai vietai nav. Vectēvs toreiz atbildēja: redz, netālu ir Ķeveles Karaļavoti, populāra vieta. Varbūt reiz... Paskatīsim! Vienkārši braucām pa apkaimi un ieraudzījām šo pamesto vietu - pussabrukušo lopu kūti, krūmu «džungļus», pārpurvojušos diķi... Opis sacīja: tu reiz sapratisi, puis, kāpēc man to vajadzēja. Taisnība. Tagad zinu. Jo... šī ir īpaša vieta.

Cik nu atceros savu bērnību, tā lielākoties pēc īpašuma iegādes pagāja šeit. Mūsu ģimene Aucē dzīvoja dzīvoklī, vectēvs ar omi - mājā Aucē. Bet katru brīvu brīdi pavadījām šeit. Ļoti spilgti atceros, kā reiz šeit bija tik vien kā pārvietojama «būdiņa», kur mēs ar opi nakšņojām. Tā arī gāju gulēt un modos «meža vidū». Opis saimniekoja, es kā puīselis skrādāju apkārt, izbaudot brīvu vaļu. Nebija jau tad nekādu lielsaimnieku plānu. Opis ar omi tikai mēģināja pirmām kārtām kaut cik sakopt apkaimi. Krūmi, krūmi, drupas... Izrakt nevajadzīgo, iestādīt augļu kokus, novākt bagātīgo kultūrslāni. Darba te bija bezgalīgi daudz.

O, un vēl daudzās kara liecības... Mums pat ir stāsts, kā opis uzgāja veselū arsenālu. Piezvanīja tā laika atbildīgajiem dienestiem. Lūdzu, savāksiet? Atbilde bija - nē, mēs to nedarām. Opis nebija uz muti kritis un, kā jau saimniecisks un praktisks cilvēks, sacījis - labi, labi, tad krāmēju visu šo municiju sarunātajā «gruzovikā» un vienkārši vedu pie jums! A ko vēl? Nu, nē, tas esot par traku! Tad nu pēc pāris dienām «dienesti» bija klāt.

To mucu vēl var mēģināt atrast

Intrigai - vietējie apgalvo, ka savulaik, sensenos laikos, «Losbergos» bijuši itin bagāti saimnieki. Kad laiki un varas kārtējo reizi mainījusies un bijis jādodas bēgļu gaitās, visu sadzīvi viņi neesot varējuši paņemt līdzi. Kaut kur apkaimē joprojām esot apraktas itin iespaidīgas bagātības. Mucā. Lauris smejas - abi ar brāli, kad par to viņiem pastāstīts, mēģinājuši to atrast. Tiesa, nesekmīgi, bet apkaimes augšni izrakņājuši pamatīgi. Bet, kas zina, varbūt nākotnē šis «aspekts» kļūs par vēl vienu viesu nama «odziņu». Bet, ja nu? Saimnieki smejas - gan atradumu sadalīsim brālīgi! Fotogrāfa sapnis! Un, ja tā labi padomā, «Losbergos» vēl ir lielas platības, kurās varētu kaut ko iestādīt. Būtu vien, kas to zemi uzraktu.

Paldies Teodoram!

Lēnām nonākam pie tā, kā «Losbergi» tomēr pārtapa par «Art&Wedding Resort Losbergi».

Lauris teic - pirmsākumi jāmeklē vēl agrākos laikos, kad viņa tēvs Andris šeit nolēma veidot viesu namiņu. Nelielu, ar iespējām

Antija un Lauris īpašajos viesu nama apartamentos.

pārnakšņot, cilvēkiem pamakšķerēt netālaļajos diķos.

- *Ambīcijas jau viņam bija, diķus izraka, viens pat ir īpašs, ar salliņu, ko nākotnē domājam izmantot. Būvniecība un rakšana bija ļoti liela. Tētis kopā ar omi un opi izdarīja ļoti, ļoti daudz. Faktiski visi ģimenes ienākumi tika ieguldīti šeit, «Losbergos». Tomēr tad tā bija vairāk kā ģimenes vieta, kur pavadīt brīvdienas. Nebija lielu komerciālu plānu.*

Abi ar Antiju esam rīdzinieki. Ikdienā mans darbs ir uzņēmumā, kas saistīts ar Eiropas fondiem, Antija ir grafiskā dizainere. Mēs laikam esam tā ideālā kombinācija, lai šo vietu patiešām no jauna attīstītu. Kaut arī strādājam galvaspilsētā, arī iepriekš braucām uz šejieni, protams. Bet tā bija vairāk atpūta, palīdzēšana. Kā jau pilsētņiekam.

Un tad mums piedzima dēls Teodors. Viņš mums ir ļoti aktīvs un zinātkārs, viņam patīk daba, lauki, omes truši un vistas... Un makšķerēt! Viņam tagad ir pieci gadi, un zinu, ka tad, ja braucam uz «Losbergiem», vismaz četras, piecas stundas pavadišu ar puiku pie diķa ar makšķeri.

Kā viss sākās

- *Laura opis bija Jānis, tā kā tas bija likums - Līgo svētkos mēs, radi, draugi, pulcējamies šeit! - piebilst Antija. - Vienmēr tie bija latviski, ļoti tradicionāli bagāti un gaidīti. Kad opis aizgāja, jā, tad sākās tāda kā vairāk izklišana. Bet Teodors visu atgriezta savā vietā. (Smejas.) Ir šai vietai īpaša aura, to nevar nejust, to apgalvo arī viesi.*

- *Vēl tad, kad parādījās pirmās iespējas piesaistīt Eiropas fondus, tētis to izmantoja, - atceras Lauris. - Tas laikam bija 2005. vai 2006. gads. Tad vienā ēkas daļā, kur tagad izveidots mūsu viesu nams, tika izveidots kaut kas līdzīgs viesu namiņam. To aprīkoja ar elementārām ērtībām - gultām un citām potenciālajiem nakšņotājiem vajadzīgajām ērtībām. Netālu taču atradās arī Karaļavoti, tamdēļ likās, ka ir visas iespējas lauku tūrisma attīstībai.*

Tolaik vēl reklāmas nozīme nebija tik būtiska, viesi bija, nakšņoja, bet tas bija tā pastarpināti pārējām. Līdz ar to brīdī, kad beidzās tā saucamais fondu uzraudzības periods, uzņēmējdarbība noplaka un tas viss tā arī palika kā ģimenes māja. Daļā no ēkas tad pārcēlās uz dzīvi mani vecvecāki un vecāki. Un tad dzīvē iznāca, ka pilnīgi dabīgi to pārņēma

mūsu saime. Vispirms palīdzējam uzturēt esošo, tad atjaunojam vienu esošā nama daļu otru... Tā viss «aizgāja».

Antija papildina: tiešām bija ierasts šeit svinēt dažādus svētkus, īpaši Jāņus. Tas nozīmē lielu radu, draugu pulku. Protams, ar atpūtas vietu, nakšņošanas iespējām. Ticis jautāts, kāpēc gan abi jaunieši neizmanto šīs vietas potenciālu - neskartā daba, vēsture...

Bija pelnījusi otru dzīvi

- *Šie pažiņu uzdotie «kāpēc» atkartojas, un, jā, arī mūsos radās tāds kā aizmetnis - kāpēc to nedarām, neizmantojam šo potenciālu? Šī vieta ir pelnījusi, lai tai dotu jaunu iespēju ar varbūt citu skatījumu uz dzīvi.*

Tā viss sākās. Noderēja Laura zināšanas, kā šim nolūkam piesaistīt Eiropas finansējumu. Saņēmām arī LEADER atbalstu. Paldies, ka pie mums atbraukušie finansējuma piešķiršanas vērtētāji - noticeja. Jo, protams, sākumā dzirdējām - jūs ko? Tiešām šeit? Tālu no lielām apdzīvotiem centriem. Tomēr atbalstu saņēmām.

- *Pirmā ideja, vismaz man, bija par budžeta viesu nama izveidi, - papildina Lauris. - Bet Antija iebilda - ja jau kaut ko darām, darām to ar īpašu «odziņu». Tāpēc uzsvēršu, ka viss, ko šodien redzat «Art&Wedding Resort Losbergi», ir manas sievas ideju īstenojums - dizains, krāsu salikums... Celtnieki iebilda - jūs tiešām darīsiet šādi un ne citādi, pat sienas nekrāsošiet? Nē! Paļāvos sievas iztēlei un pieredzei, un rezultāts, manuprāt, ir izdevies unikāls! Jo tūristi tomēr ir izlepuši. Lai viņi kaut kur dotos, šai vietai ir jābūt kādai odziņai. Nu, nevar izveidot vienkārši atpūtas vietu un cerēt, ka nu to gāzīs apkārt tūristu pūļi. Copy paste mūsdienās neestrādā. Es ceru, ka mums šeit izdevās kas cits. Bet laiks, protams, rādīs.*

Indra Cehanoviča
Autores foto

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors